

- Hoofdpunten
- KIES24
- Regio
- Thema's
- Recent
- Kijk
- Radio
- Podcasts

fotografie peter hilz (C)

"Hoge energiekosten wurgen onze bedrijven": waarom energie in 2025 een zorgenkind blijft

Energie-intensieve bedrijven kreunen onder te hoge gas- en stroomprijzen. Ook de kosten van de overgang naar een klimaatvriendelijk energiesysteem spelen hen parten. Vooral de investeringen in het hoogspanningsnet van Elia wegen zwaar. Ook de industrie krijgt die aangerekend. Dat kan voor een groot bedrijf jaarlijks miljoenen euro's extra uitgaven betekenen. Verminderde productie en ontslagen zijn het gevolg.

Luc Pauwels

06:02

"Eén op de vijf Vlaamse energie-intensieve bedrijven denkt de komende zes maanden te moeten herstructureren". Het was een onheilspellende boodschap van de Vlaamse werkgeversorganisatie Voka begin december, na een bevraging bij 700 bedrijven. "Maar liefst vier op de tien van de energie-intensieve ondernemingen maken al gebruik van de tijdelijke werkloosheid", stelde Voka vast. In de chemie, bijvoorbeeld, viel de productie bijna met een derde terug.

De gasprijzen blijven te hoog

Het is niet het enige alarmsignaal dat klinkt vanuit de industrie. Een paar dagen later kopte De Tijd dat een ongeziene ontslagronde op komst is. De krant haalde haar info bij meerdere zakenadvocaten. Die stelden dat ze in de voorbije kwarteeuw nog nooit zoveel dossiers van collectieve ontslaggronden hadden aangemeld gekregen als nu.

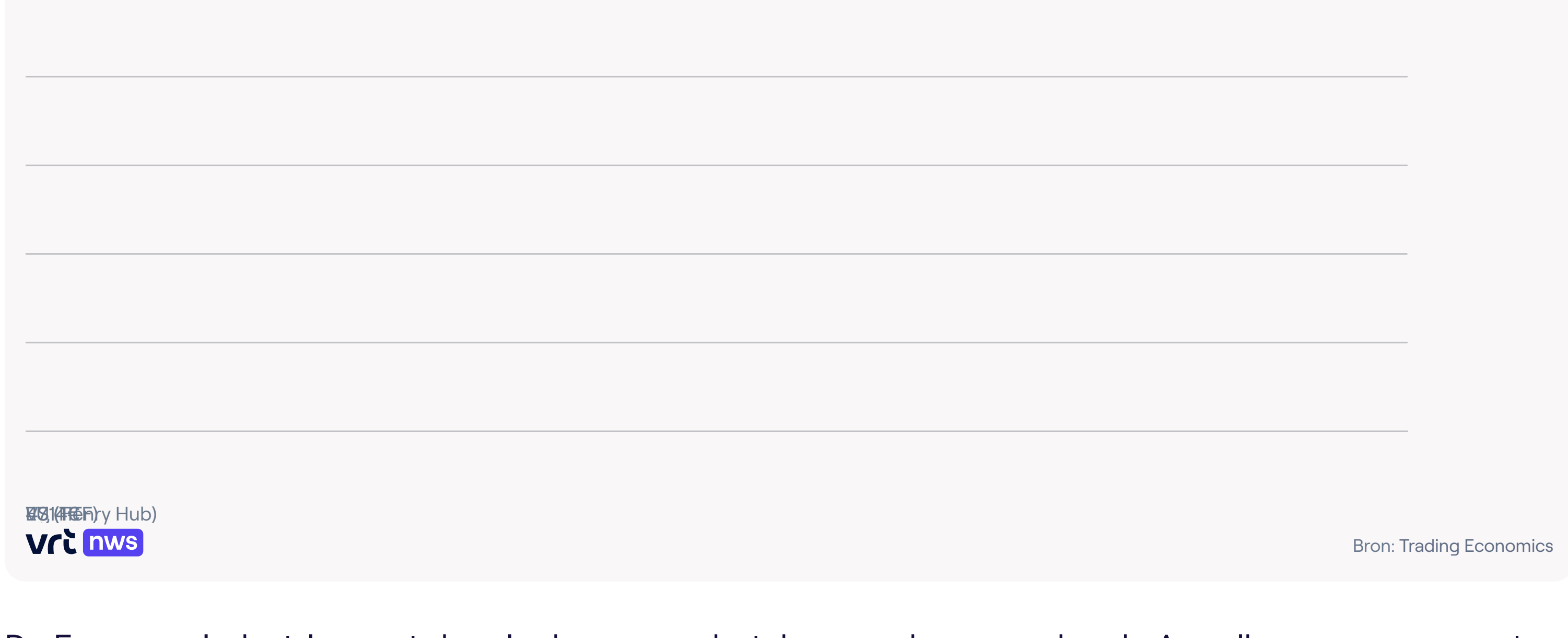
Net daarvoor had staalproducent ArcelorMittal laten weten dat het zijn miljardeninvesteringen voor de vergroening van zijn Europese staalproductie uitstelt. "We worden overspoeld met laaggeprijsd gesubsidieerd staal uit China", gaf topman Van Poelvoorde mee. Klimaatvriendelijker staal maken met nieuwe elektrische hoogovens in plaats van de huidige ovens op steenkool is momenteel ondenkbaar.

In het kort:

- Vlaamse energie-intensieve bedrijven kampen met hoge gas- en stroomprijzen, wat leidt tot productiedalingen en mogelijke herstructureringen
- De elektriciteitsfacturen voor bedrijven blijven hoog en stijgen nog door verhoogde netkosten
- Extreme prijsschommelingen in de elektriciteitsmarkt zorgen voor onzekerheid bij de stroomproducenten, wat investeringen in hernieuwbare energie vertraagt

Ook het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) liet deze week van zich horen. Volgens het VBO zitten we op de rand van een recessie. De oorzaak: de hoge loonkosten bij onze ondernemingen. En... de energieprijzen.

De gasprijzen, bijvoorbeeld. Die zijn weliswaar sterk gedaald, maar blijven dubbel zo duur als voor de energiecrisis. Probleem: in andere continenten is dat niet het geval. Vooral de gasprijzen in de VS doen onze industrie pijn. Op 6 januari bedroeg de prijs op de toonaangevende Amerikaanse groothandelsbeurs Henry Hub 11,11 euro per MWh. De Europese TTF-beurs noteerde op dezelfde dag 47,14 euro per MWh. Dat is ruim 4 keer duurder. Een enorm verschil, dat al ruim vier jaar aanhoudt.

De Europese industrie moet dus vier keer meer betalen voor haar gas dan de Amerikaanse concurrenten. Gas dat niet alleen wordt gebruikt om te verwarmen of elektriciteit mee te maken. Voor de chemische industrie is het ook echt een grondstof, waaruit bijvoorbeeld basismaterialen voor plastic verpakkingen, isolatie of textiel worden gemaakt.

Bovendien ziet de evolutie er niet goed uit: het voorbije jaar is de prijs van het aardgas voortdurend blijven stijgen, zo blijkt uit de grafieken van het data-informatiebedrijf Trading Economics. Vandaag is aardgas ruim 50 procent duurder dan een jaar geleden.

De stopgezette Russische gasaanvoer via de Oekraïense pijpleidingen en de dreigementen van Qatar om de prijs van zijn Ing-aardgas te verhogen als Europa te moeilijk doet over mensenrechten of duurzame ontginning, doen daar geen goed aan.

Elektriciteitsprijzen blijven te hoog en te onvoorspelbaar

Ook de elektriciteitsprijzen blijven na de crisis van 2022 te hoog. De stroomprijs is in 2024 weliswaar gedaald, maar volgens de federale energiewaakhond CREG ligt hij nog altijd ruim 66 procent hoger dan het historisch gemiddelde. Tussen 2015 en 2020 bedroeg de prijs gemiddeld 42 euro per MWh. In 2024 was dat ruim 70 euro.

Dan zijn er nog de heffingen op de stroomfacturen. Volgens Febeliec liggen de Vlaamse en federale lasten op de elektriciteitsfacturen in België drie tot vier keer hoger dan in de buurlanden. "De voorbije tien jaar heeft dat tegenover onze buurlanden tot een handicap geleid tussen de 15 à 40 procent," aldus Peter Claes.

De hoge energieprijzen wurgen onze industrie. Investerings vallen nagenoeg stil

Peter Claes, Febeliec

Volgens Claes is dit niet vol te houden. "Die hoge energieprijzen wurgen onze industrie. Investerings vallen nagenoeg stil."

Ook de almaar grotere onvoorspelbaarheid van de prijs van de elektriciteit speelt onze ondernemingen parten.

Die extreme prijsschommelingen leiden tot een grote onzekerheid bij de elektriciteitsproducenten. Met name de Vlaamse windenergiesector raakt daardoor in de problemen. Vorig jaar kwamen er in Vlaanderen amper 12 windturbines bij. En het wordt oppassen voor dit jaar. Sinds 1 januari zijn de subsidies voor windturbines in Vlaanderen volledig weggevallen. "Er is geen businessmodel meer om nieuwe turbines te plaatsen", zo klinkt het vanuit de sector.

Ze vragen een ondersteuning waarbij een gegarandeerd minimuminkomen is verzekerd. Maar de Vlaamse regering heeft nog niets uitgewerkt. In een reactie stelt minister Depraetere: "Ik zal deze legislatuur bekijken hoe we van windturbines opnieuw een aantrekkelijke investering maken voor de toekomst". Voor wanneer die toekomst is en hoe windturbines opnieuw aantrekkelijk worden, zegt ze er niet bij.

Energietransitie maakt stroom nog duurder

De instabiliteit van de energiewereld is momenteel onvermijdelijk. Sommige energie-experts stellen zelfs dat we ermee moeten leren leven. Maar het is duidelijk dat de grootste ontsparingen eruit moeten. Als de uren met negatieve prijzen blijven toenemen, raakt de energiesector in de problemen. Geen enkele industrietak kan overleven als hij moet betalen voor de producten die hij verkoopt.

Energieprijzen

Huishoudens betalen per jaar gemiddeld 15,72 euro meer voor stroom nu nieuwe Vlaamse regering korting schrapt

za 11 jan 06:02

De oplossing daarvoor: investeringen in de stroomnetten, zodat de overproductie beter kan verdeeld worden. Dat gaat tot 2033 al over meer dan twintig miljard voor de hoog- en laagspanningsnetten samen. De eerste gevolgen daarvan voelen we nu al.

Gisteren legden we al uit wat dat voor een gemiddeld huishouden betekent: 120 euro extra voor de netkosten. De extra miljarden voor het energie-eiland voor onze kust dat ervoor moet zorgen dat de stroom van de nieuwe windmolenparken voor onze westkust gebundeld aan land moet komen, zijn daar nog niet eens in verrekend.

Niet alleen de huishoudens krijgen die extra miljarden op hun bord, ook de bedrijven. Die dus al kampen met hoge energiekosten. Volgens Febeliec, de federatie van de energie-intensieve bedrijven, zijn de nettariieven van Elia nu al ruim twee keer hoger dan in het buurlanden. Als het energie-eiland daar nog bovenop komt, zullen sommige bedrijven miljoenen euro's extra per jaar moeten betalen.

De hoogspanningsnettariieven zijn nu al ruim twee keer hoger dan in onze buurlanden

Febeliec, federatie van energie-intensieve bedrijven

Febeliec verzet zich dan ook met hand en tand tegen de uitrol van het energie-eiland zoals het nu op tafel ligt. "We zijn voor een evolutie naar klimaatvriendelijke energie, maar het moet ook betaalbaar blijven," stelt Peter Claes. Want de vergroening van de energie kost de bedrijven al handenvol geld, terwijl de hoge energieprijzen hen nu al uit de markt dreigen te concurreren. Als daar ook nog eens een pak extra netkosten bovenop komen, wordt het nog moeilijker voor onze industrie om overeind te blijven. Met jobverlies en welvaartsverlies tot gevolg.

Ook voor de Vlaamse huishoudens is dit geen goede zaak. Jobverlies loert om de hoek. Daarnaast dreigen de hogere energieprijzen en duurdere producten onze koopkracht aan te tasten. Met een aanwakkerende inflatie en loonsverhogingen door de indexkoppeling tot gevolg. Wat dan weer weegt op de loonkosten van de industrie.

Een vicieuze cirkel die onze overheden zo snel mogelijk moeten proberen te doorbreken. De Vlaamse en nieuw te vormen federale regering hebben een hoop werk voor de boeg.

Dossier

Meer nieuws over Energieprijzen ?
Download de app om geen nieuws over dit dossier te missen.

Download de app →

Meer weten over

- Energie
- Luc Pauwels
- Economie
- Energieprijzen

Vraag over dit nieuws?

Zelf nieuws melden?

Fout opgemerkt?

Lees ook

Energieprijzen

Huishoudens betalen per jaar gemiddeld 15,72 euro meer voor stroom nu nieuwe Vlaamse regering korting schrapt

za 11 jan 06:02

Energie

Sector van windmolenparken op zee kritisch over exploderende kosten energie-eiland: "We willen de goedkoopste optie"

vr 10 jan 17:01

Heist-op-den-berg

Heist-op-den-Berg wil alle straatverlichting 's nachts weer laten branden en hoopt dat burgemeenten snel mee willen

vr 10 jan 16:39

Economie

Grootste aantal banen bedreigd door collectief ontslag in meer dan 10 jaar

do 09 jan 17:19

Energieprijzen

Meest gelezen

Wallonië

Automobilist rijdt voetganger aan in Luik, keert terug om slachtoffer nog eens te raken en vlucht...

07:31 **1**

Frankrijk

"Mijn vader moet sterven in de cel": dochter van seriegerichter Dominique Pelicot getuigt in Britse pers

08:19 **2**

Gezondheid

Annelies* en Evi kregen problemen met alcohol na vermageringsingreep: "Niemand legde link met..."

08:04 **3**

Vereinigde Staten

Speciaal aanklager in rechtszaken tegen Trump houdt eer aan zichzelf en neemt ontslag

za 11 jan 23:55 **4**

Mobiele app
Volg VRT NWS op je smartphone of tablet via de VRT NWS app.

Download de app →

Deel je (nieuws)verhaal
Ben je getuige van een nieuwfeit of heb je zelf nieuws te melden?

Stel je vraag